

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

สิริพงศ์ นวสกุลธนนันท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

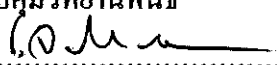
มีนาคม 2549

ISBN 974-502-272-43

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สิริพงศ์ นวสกุลธนนท์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)

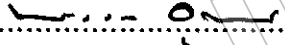
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

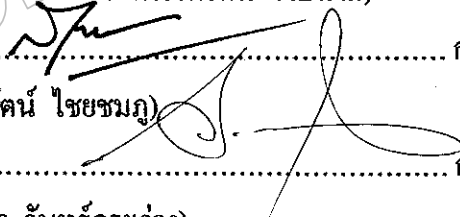
(ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ

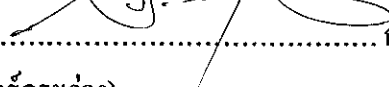
(ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ

(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

..... กรรมการ

(ดร.จิรา จันทรกระจ่าง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 21 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม
ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณา
ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.เสรี ชัดแจ้ง ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู นายชุมพล เปี่ยมศรี นายวิทยา ดุงคะเสน ที่กรุณารับเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติ
ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณทุกคน
ที่เป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ให้สำเร็จด้วยดี

สิริพงศ์ นวสกุลธนนัท

45920828: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ความผูกพันของครู/ โรงเรียนประถมศึกษา/ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน/ เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

สิริพงศ์ นวสกุลธนนท์: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก (FACTORS
AFFECTING TEACHERS' COMMITMENT TOWARD PRIMARY SCHOOL UNDER THE OFFICE OF
THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA)
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ท.ค., นวลพจน์ อุดรพิมพ์, Ph.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม,
ค.ค. 96 หน้า. ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-272-43

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้สึกของครูต่อลักษณะงานและประสบการณ์
ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก 2) ศึกษาระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียน 3) ศึกษาความ
สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความผูกพันของครูต่อโรงเรียน 4) ศึกษาปัจจัยที่พยากรณ์ความผูกพันของครู
ต่อโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้
ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความผูกพันชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์อย่างง่าย สหสัมพันธ์พหุคูณ และ สมการ
ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้สึกของครูต่อลักษณะงาน และประสบการณ์ที่ได้รับจากการ
ปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนและสถานภาพสมรส อยู่ในระดับมาก
ทุกด้าน 3) ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับ
ความผูกพันของครูต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรส
กลุ่มสมรส กลุ่มโสด และกลุ่มหม้ายมีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ส่วนกลุ่มหย่ามีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยด้าน
ลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้าน
ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัจจัยที่พยากรณ์ความผูกพันของครูต่อโรงเรียนเมื่อพิจารณาาร่วมกัน 3 ปัจจัย
โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปร 6 ตัว ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความผูกพันของครูต่อ
โรงเรียนได้ร้อยละ 52.60 เรียงลำดับตามอิทธิพลของตัวแปรดังนี้ ความน่าเชื่อถือและพึงพาได้ของโรงเรียน ความ
สัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ลักษณะงานที่มีความท้าทาย ลักษณะงานที่มีความสำคัญ เจตคติ
ของผู้ร่วมงานต่อโรงเรียน และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ดังสมการพยากรณ์ความผูกพันของครูต่อ
โรงเรียนในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .596 + .192(X_{11}) + .186(X_{12}) + .216(X_3) + .141(X_7) + .142(X_{12}) + .043(X_3)$$

45920828: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: TEACHERS' COMMITMENT/ EFFECTIVENESS/ PRIMARY SCHOOL UNDER THE OFFICE OF PRIVATE EDUCATION COMMISSION/ EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA

SIRIPONG NAWASAKULTHANANON: FACTORS AFFECTING TEACHERS' COMMITMENT TOWARD PRIMARY SCHOOL UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT AREA. THESIS

ADVISORS: CHAROENWIT SOMPONGTAM, Ph.D., NOWNPAJONG UDORNPI, Ph.D, PHIRAT VONGNAM, Ph.D. 96 P. 2005. ISBN 974-502-272-43

The purposes of the study was 1) to determine the level of teachers' feeling towards work characteristics and work experience in primary school under the Office of Primary Education Commission in Eastern Seaboard Development Area. 2) to investigate the level of teachers' commitment toward primary school. 3) to determine the relationship between the factors and teachers' commitment and 4) to determine the factors that predicted the teachers' commitment. The samples used in this study were 357 teachers in primary schools under the Office of Private Education Commission in Eastern Seaboard Development Area. The research instrument used for collecting the data was a five level rating scale questionnaire. Mean, standard deviation, t-test, simple correlation, multiple correlation and multiple regression were used in analyzing the data.

The findings were as follows 1) The level of teachers' feeling towards the work characteristics and the work experience, as a whole, were rated at the a high level. 2) The level of teachers' commitment toward primary school, as a whole, were rated at the high level. When classified by age, education, working experience and status, they were rated at the high level. 3) For personal factors comprising age and work experience in primary school, they were significantly correlated with the teachers' commitment at the 0.5 level. Education, marital status: single and widow, were found to be correlated with the teaches' commitment without statistical significantly. However, biborce and teachers' commitment were significantly correlated at the .05. Job description factors and teachers' commitment were found significantly correlated at the .05; whereas, factors relating with work experience in primary schools and teaches' commitment were found statistical significantly correlated at the .05. 4) In regards to three factors that predicted the teachers' commitment, the stepwise multiple regression analysis on the various variables, it showed that six variables could through predicted the teachers' commitment towards primary school (52.60%) as listed in the following order: school reliability and dependability, relationship with supervisors and peers, challenging job description, important job description, the staff's attitudes toward schools, and working duration in the schools. The regressions equation in raw score regarding the teachers' commitment towards the school was shown as follows:

$$\hat{Y} = .596 + .192(X_{11}) + .186(X_{14}) + .216(X_5) + .141(X_7) + .142(X_{12}) + .043(X_3)$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพปัจจุบันและปัญหาของการปฏิบัติงาน โรงเรียนเอกชน.....	10
จุดเด่นของการศึกษาเอกชน.....	11
สภาพปัญหาของการศึกษาเอกชน.....	11
นโยบายสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.....	12
วิสัยทัศน์ของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.....	13
ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาเอกชน.....	16
การจัดการศึกษาของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	17
ความผูกพันต่อองค์กร.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	88
ภาคผนวก ค.....	93
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนและสถานภาพสมรส.....	48
3 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้สึกของครูต่อลักษณะงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	49
4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้สึกของครูต่อประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	50
5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกรายด้านและโดยรวม.....	51
6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามอายุ.....	52
7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา.....	52
8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน	53
9 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	53
10 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับความผูกพันของครูต่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานกับความผูกพันของครูต่อ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนา ชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	55
12 ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียนกับ ความผูกพันของครูต่อ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	56
13 ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะงานและประสพการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติใน โรงเรียน ที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูต่อ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเล ตะวันออก.....	57
14 ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ (b, B) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ ($SE.b$) ค่า t ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าความคลาดเคลื่อนของ การพยากรณ์ ($SE. est$) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b_o).....	58
15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการหาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยลักษณะงาน และปัจจัยประสพการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ส่งผลต่อความผูกพัน ของครูต่อ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	59
16 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานและ ประสพการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานในโรงเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่ง ทะเลตะวันออก.....	94
17 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันของครูต่อ โรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	95

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University